

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י"ח אלול תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין כט | דף הכולל: שבת עה.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סעיף ד'.
מוסר: אהבת חסד - אות י"ב עד פרק י'.
קנין חכמה הלימוד השבועי:

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מדהים: המקובל שתיאר את הסֵגֶר שהיה בשנת תק"ל וקרא להכין 'הצהרת בריאות' לקראת ראש השנה | האברך שלמד לילה שלם מחוץ לדלת ביתו | איך הצליחו להרים את האבנים הכבדות של מערת המכפלה? - החסבר של מרן הגרשי"ז זצ"ל | 1971

הסיפור היומי

בסוף השאלון היה על האברך לחתום על כך שהוא מוכן לזותר על כל הדברים שהוא אוהב למען הילד שיאמין. וכאן הוא נעצר ולא הסכים לחתום. "אינני מתכוון לזותר על אהבת ה' למען הילד", אמר לאשתו...

ויהי לאחר עשרה חדשים, אירע הנס...

אשתו אמרה לו, אם כן תמחק את מה שכתבת שאתה הכי אוהב את ה', הרי הם מתכוננים לאהבה גשמית, ולא לאהבות מעין אלו, וממילא תוכל לחתום. אבל הוא התעקש, שאינו מסוגל לכתוב שהוא אוהב איזה דבר יותר מה'. וכך דנו הזוג ביניהם בנושא, ואז הודיעו להם שהם לא מתאימים לאמץ ילד, כי רואים שיש ביניהם חילוקי דעות. וחזרו לביתם בפחי נפש.

והנה אחרי עשרה חדשים זכו להיפקד בבת, נגד כל הסיכויים ונגד כל מה שטענו הרופאים!... כי מי שאוהב את ה' בכל לבו - זוכה לראות בישועת ה'.

ובני נ"י היה בקידוש שעשה אותו יהודי לרגל הולדת הבת!
(קובץ גיליונות)

מעשה פלא שמעתי על אברך יקר שהרבה שנים לא נפקד בזש"ק, והרופאים כבר אמרו לו שאין לו סיכוי שיהיה לו ילדים, והחליט יחד אם אשתו שהם יאמצו ילד. ונרשמו לזה, ולוקח שנים עד שמגיע התור שלהם.

כשהגיע תורם, קראו להם למשרד שימלאו הרבה פרטים על עצמם, וכך מילאו איזו חוברת שלימה על עצמם. בעמוד האחרון היתה שאלה - תרשום מהם הדברים שאתה הכי אוהב. והאברך כתב: "את ה'", שהוא אוהב את ה'.

ואז בסוף העמוד היה עליו לחתום ולהתחייב שהוא מוותר על האהבה שלו למען הילד. וכאן הוא נעצר ולא הסכים לחתום. "אני לא מתכוון לזותר על אהבת ה' למען הילד", אמר לאשתו.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האב יצא אל בתו כשידיו מלאות במעדנים: "סיכמנו שאם את מאחרת אינך נכנסת הביתה", אמר, "אבל את רעבה, אז הבאתי לך ארוחת ערב"... היא החלה לאכול כשאביה יושב לידה. לפתע ראתה בידו גמרא. "בשביל מה הבאת לי גמרא?", שאלה בתימהון...

הגרי זילברשטיין שליט"א ממחיש מה הכוונה 'המלך בשדה', באמצעות מעשה אירע לאחרונה

והדלת נעולה. היא דפקה בדלת, בתחילה בשקט, אבל אט אט הדפיקות התגברו, עד שהפכו ממש למהלומות. האבא יצא אל הבת, כשידיו מלאות במעדנים, עם ספל של מים וקערה, ובידו גמרא מסכת סנהדרין, ואמר לה: "סיכמנו שאם את מאחרת, את לא נכנסת הביתה, אבל בכל זאת את רעבה, הנה הבאתי לך ארוחת ערב, תטלי ידים ותאכלי".

הבת התחילה לאכול את ארוחת הערב שאביה הכין לה, כשאביה יושב לידה, וכשראתה את הגמרא בידו, שאלה אותו: אבא, בשביל מה הבאת לי גמרא מסכת סנהדרין, אתה רוצה שאתחיל ללמוד גמרא!?

אמר לה אביה: "לא, הרב הורה לי שלא להכניס אותך הביתה לאחר השעה 12 בלילה, אבל את חושבת שאני אתן לך להיות לבד בחוץ כל הלילה!?! הבאתי גמרא, ואני אשב אתך כאן כל הלילה עד הבוקר. אמנם להכניסך הביתה אני לא יכול, אבל את בתי, ואני אוהב אותך, ואיני יכול להשאיר אותך לבד בחוץ".

האבא ישב לידה כל הלילה ולמד גמרא, והיא ישבה לידו. כשהאיר היום הכניסה לביתה, היא נכנסה לחדרה לישון, ואביה הלך להתפלל שחרית.

כשקמה הבת לאחר שינה טרופה, אמרה לאביה: "עד כאן. ראיתי אתמול את המסירות נפש שלך אלי, ראיתי את אהבתך הכנה אלי, עכשיו אני יודעת ששום חברה אינה מסורה אלי כמוך, ואני החלטתי לעזוב הכל, ולחזור להיות בתכם אהובתכם כמקודם".

המעשה הזה שהיה מלמד אותנו לימוד מוסר מאד גדול. אנחנו הולכים לזעוק עכשיו בחודש אלול פעמים רבות "כרחם אב על בנים". אמנם אנחנו בנים סוררים, סרנו מן הדרך הישרה, אבינו אהובנו הקציף את פניו אלינו, עברנו גבולות רבים, זרקו אותנו מבתי הכנסת, לא יכולנו ללמוד בישיבות, ילדים לא יכלו ללמוד בתלמודי תורה - אבל אנחנו צריכים לזכור שאבא שלנו לא עזב אותנו, הוא יצא אתנו החוצה יחד אתנו. אבא לא עוזב את ילדיו לבד בחוץ.

(קובץ גיליונות, באדיבות מערכת 'ווי העמודים')

בספרים הקדושים כתוב, שבחודש אלול ישנה בחינה של 'המלך בשדה', שהקב"ה כביכול יורד ומתקרב אלינו באיזה מצב שאנו נמצאים, ומקבל את בקשותינו ומקרבנו אליו בסליחה וברחמים. כדי להמחיש עניין זה, סיפר הגרי זילברשטיין שליט"א מעשה שהיה ממש לאחרונה:

היתה משפחה ברוכת ילדים, שהבת בכורה התחילה להתחבר עם חברות רעות, והחלה להתדרדר מדחי אל דחי. עיני ההורים האדימו מרוב בכי יומם ולילה, על הבת הבכורה שהיתה פרח המשפחה, ולפתע התחילה לרדת מטה מטה, אבל הם לא התייאשו ממנה, והלכו לשאול שאלת חכם איך להתנהג עמה. מצד אחד, בהתנהגות פזיזה מצדם הם עלולים לאבד אותה לגמרי, אך מצד שני, התנהגותה עלולה לדרדר את שאר הילדים הבאים אחריה.

הרב הורה להם לא להעיר לה כלום, רק לדבר עם שאר הילדים ולומר שהיצר הרע תפס אותה ברשתו, אבל בעזרת השם אנו נקרוב אותה, ולא נלחם בה, אלא ביצרה, והיא תחזור להתנהג כבת מלך. אך על דבר אחד הורה הרב שלא לוותר לה - שתבוא הביתה כל יום לא יאוחר מהשעה 12 בלילה. אם היא באה לאחר 12 בלילה, הדלת נסגרת והיא נשארת בחוץ.

ההורים אכן התנהגו עמה בדיוק כפי שהורה הרב. האבא אמר לבת, יש לך חדר פרטי, את יכולה לעשות שם מה שאת רוצה, אבל בלילה את חייבת להיות כאן עד השעה 12 בלילה.

ביום הראשון הבת הגיעה ב־12 בלילה, אבל בלילה השני הגיעה ב־12:05, וכך לאט לאט התחילה לאחר עוד ועוד. בתחילה היה קשה להורים לסגור את הדלת בפניה, אבל כשהלילות התחילו להתאחר, והיא התחילה לבא ב־2 בלילה, אמר האבא: מצוה לשמוע בקול חכמים, ואמר לה: מחר אם את באה לאחר 12 בלילה, הדלת סגורה.

למחרת כשהגיע 12 בלילה, והבת לא חזרה, סגר האבא את הדלת על המנעול, וכמובן שלא הלך לישון מרוב דאגה לבתו, אלא ישב ואמר תהלים שבתו תחזור בתשובה ותצליח להתגבר על יצרה.

בשעה 1:30 בלילה, חזרה הבת, וראתה שהאיום התממש,

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
 שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

בשנת תק"ל לאלף השישי היו בכל המקומות שומרים בשערים, ולא היו מניחים אף אחד לעבור במקומם מחמת המגיפה ר"ל. ואינם מבחינים בין בריאים לחלשים, עד שיהיה ביד האדם כתב ראיה שהוא בריא וממקום בריאים ושלמים...

Yonatan Sindel/Flash90

איזה מוסר השכל מיוחד לחודש אלול אפשר ללמוד מהסגר וההגבלות המכבידות? - קטע מדברים שנכתב לפני מאות שנים, אך נראה כאילו נכתב במיוחד לימינו אנו

"ומזה המוסר יש לנו לקבל תוכחה, שמראה לנו אלוים שהוא כמו כן ברקיע, מחמת שהוא עת חרון אף ה', אין השומרים מניחים לכנוס בשערי תפילה את תפילותינו, כל שכן שלא יכניסו ח"ו ליום הנורא, וצריכין אנו מאד לבכות ולהתחנן ע"ז קודם בוא מועד הוא יום הדין, שהוא זמן כניסתינו, כדי שיהיה בידינו כתב זכות וראיה שאנו שלמים ובריאים בכל אברינו, שלא פגמנו בכל הרמ"ח אברים ושס"ה גידים, שהמה נגד המצוות עשה ולא תעשה. כי אם ח"ו לא יכניסו אותנו את תפילותינו, אנה אנחנו פונים. שעל אלו הימים אנו תולין את בטחוננו בכל שנה ושנה. ובשנים קדמוניות היה בטחוננו על אמנו, היא השכינה, שהיא עולה בכסה ליום חגנו לרחף על בניה ומליצה טוב בעדינו, ועכשיו בעונותינו הרבים מי יודע אם תעלה למעלה, מחמת שהיא אבלה על בניה מאנה לנחם על בניה וגו', ודרכה של אבלה כביכול לעמוד אחורי הפתח. לכן צריכין אנו להרבות בכיה על זה ולנחם אותה".

קורא 'הפנתח' שיגר לנו את הקטע הבא מתוך הספה"ק 'שער המלך' להרה"ק המקובל רבי מרדכי זיע"א אב"ד וילקאטש (שער הרביעי פרק י' הנקרא שער 'יתומים היינו ואין אב', דרושים לתשעה באב).
"ובפרט בעיתים הללו, צריכין אנו לדאוג יותר ולהרבות בכי, כי את אשר אלוים עושה הוא מראה אותנו ברמז בזה העולם. והנה בשנת תק"ל לאלף השישי היו בכל המקומות שומרים בשערים, ולא היו מניחים את שום עובר בדרך מקומם, מחמת המגיפה רחמנא ליצלן. ואף מי שהיה ממקום בריאים ושלמים ובא בטענת ברי"א, אף עפ"כ אמרו שמא הוא מאיזה מקום סכנה. וכמו שהמשחית והמגיפה אינו מבחין בין טוב לרע ומכלה רעים וטובים רח"ל, כמו כן השומרים אינם מבחינים בין בריאים לחלשים ואינם מניחים לכנוס אל שער העיר עד שיהיה ביד האדם כתב זכות וראיה שהוא בריא וממקום בריאים ושלמים.

קול העם

יום אחד ראה אביו של אותו יהודי את הרוגצ'ובר זצוק"ל עומד על שפת המדרכה ובודק בשבע עיניים אם אין מכונית באופק. ניגש אותו יהודי ושאלו: "רבינו, עד כדי כך?!"

לקט מכתבים שנשלחו ע"י קוראים למערכת 'קובץ גליונות'

בגודלן, אבני גזית. הביע אחד המלווים פליאה: "כיצד הצליחו אבותינו הקדושים בימי קדם להרים את האבנים הגדולות הללו?" (יש שם אבנים ענקיות כעין אבני הכותל).
הביט עליו סבא בעיניים נרגשות, הפטיר ואמר לנכד: "מכך אנו למדים, כי לשכל ולבינה יש כוח גדול יותר משיש למנוף". המשיך ואמר: "מה אנו רואים כאן לפנינו, כי החכמה היא הדבר החזק ביותר בעולם!"
נו, כעת בימי אלול עם 'חכמה' ודעת' אפשר להפוך עולמות בגשמיות, וכל שכן ברוחניות וה' יעזרנו. "לו חכמו ישכילו זאת".
בברכה: דוד דרשוביץ ירושלים

לא בכוח אלא במוח

רבי אהרן גולדברג שליט"א (בנו של הגאון רז"נ גולדברג זצ"ל) סיפר, כי ליווה פעם את סבו מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל למערת המכפלה. הסבא היה באותה שעה בהתרגשות גדולה מאד שלא כהרגלו. ואינו יכול לשכוח את הרגע שסבא הרים כשופר קולו: "עורו ישני חברון, עורו עורו!"...
היה זה בעשרת ימי תשובה. כי מידי שנה בעשרת ימי תשובה, נהג לפקוד בצנעה את קברי האבות שבחברון. הוא זצוק"ל היה אפוף רינה ותפילה, חרדה דקדושה, תפילות ותחנונים.
לפני שיצאו, וסבא עבר ליד קיר המערה הבנוי מאבנים ענקיות

הקורונה השפיעה עלינו לרעה או לטובה?...

נסעתי באוטובוס מירושלים לבני ברק, קו 422. ישב לו בחור והקשיב פה ושם לנגן, פטפט וצחק בטלפון כמו כל בחור שובב מעט. לפתע הוא נעמד, חיפש למעלה את החליפה והכובע, לבש, התיישב, הוציא סידור, אמר, אמר ואמר, ברצינות ובישוב הדעת. כשסיים את האמירה, הוריד את הכובע והחליפה ושב ל'נגן' ולפטפוטים...

עניין אותי מה היה כאן. ניגשתי אליו, שאלתי: מה היה? מה קרה שהתעטפת, לבשת את ה'מדים' הרצנת מאד ואמרת משהו במשך כמה דקות?

הוא השיב: "אמרתי תפילת הדרך".

תמהתי: זו לא היתה נראת תפילת הדרך, אלא תפילת שמונה עשרה... כזו תפילת הדרך לא נראית לי ממש מתאימה לך, אולי לאיזה צדיק יסוד עולם...

הבחור הרצין והשיב לי בנחישות ועוצמה: "ב'קורונה', ברגעים הרציניים של המחלה, החלטתי כך בלי נדר: לא הכל אני עושה, אבל מה שאני כן עושה - אעשה אותו טוב יותר. תפילת הדרך אני אומר, אז בבקשה לומר אותה בשלימות, ברצינות ובכל האיכות שמתאפשרת לי".

אני שואל אתכם: וכי הקורונה השפיעה עלינו לרעה או

לטובה?!

"עתידיים בחורי ישראל ליתן ריח כלבנון".

על איזו עבירה אי אפשר לחזור בתשובה?

שמעתי ווארט אקטואלי מאחד משכניי, שביקר פעם בכפר חב"ד ופגש שם יהודי זקן מופלג שסיפר לו שבילדותו התגורר בעיר דווינסק, שם כיהן ה'אור שמח' כרב הציבור הליטאי והגאון הרוגוצ'בי כרב הקהילה החסידי (החבדי"ת).

באותם ימים החלו לראשונה להגיע לאזורם ה'מכונניות' של הימים ההם. יום אחד ראה אביו של אותו יהודי את הרוגוצ'ובר צוק"ל עומד על שפת המדרכה ובודק בשבע עיניים אם אין מכונה באופק. כשהוא מפנה את ראשו ימינה ושמאלה מספר רב של פעמים.

ניגש אותו יהודי ושאלו: "רבינו, עד כדי כך?!"

ענה לו הגאון בחריפותו: "ונשמרתם מאד לנפשותיכם - היא עבירה שאי אפשר לחזור עליה בתשובה"... ואידך זיל גמור.

ש. א.

ירושלים

(לקט מכתבים שנשלחו ע"י קוראי קובץ גיליונות, בעריכת הרב א' חפץ)

אלול

היה בחור, שבעקבות משבר קשה עזב את הישיבה. יום אחד קיבל גלויה מחבר בשם 'שמואל'. הוא התפלא, כי לא זכר חבר בשם כזה. אך כשפתח את המכתב - כמעט התעלף...

אלול, ימים מתוחים או ימים מאושרים? - הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

הנוראים. בקשה ותחינה שהובלעה עד כה ברשימת בקשות ה"אבינו מלכנו". כן, כמובן. הכוונה היא ל"אבינו מלכנו מנע מגיפה מנחלתך", אותה נזקק, ככל הנראה, כשמשכות על פנינו. אבל לפני האלול כהכנה ליום הדין, כהכנה לראש השנה, יש את ה'אלול' עצמו. זמן עצום ונפלא, זמן מסוגל ומיוחד במינו, של "אני לדודי ודודי לי". קרבת אֵלֹקִים עצומה מאין כמותה.

ישנם אנשים שאלול מכניס אותם לחרדות ופחדים, אימה ומתח. אנשים עם עצבים חלשים, ובפרט כאלו שלא הבינו באמת כמה נפלא הוא אלול, מייחלים להיכנס מתחת השמיכה ולישון עד מוצאי יום הכיפורים, אם רק יכלו. אך אם נשכיל להבין איזו מתנה מתוקה נתן לנו הקב"ה, ה"ידיד נפש אב הרחמן" שלנו, לא רק שלא נרצה לברוח מאלול, אלא נחכה לו בכליון עינים בכל שנה ושנה.

אנחנו, לפחות רובינו, אנשים רגילים. כאלו שמאד רוצים שכל

סיפר הגר"מ בן שלמה שליט"א ראש ישיבת "תורת חסד" באלעד: "אברך פגש את הגה"צ רבי ועלוול אידלמן זצוק"ל בערב ראש השנה וניסה לדבר איתו על יום הדין, המגיע עוד כמה שעות. אמר לו רבי ועלוול זצ"ל בפליאה: "ראש השנה? הרי עכשו עוד אלול!?!...".

היינו: יש לנו עוד כמה שעות מתוקות ונפלאות של אלול. עבודת ראש השנה עדיין לא הגיעה. אם כך, אפשר עדיין לנצל את השעות האחרונות לעבודת האלול...

הסיפור הזה, פותח לנו פתח חדש בעבודת האלול.

כשאנו ניגשים השנה ליום הדין, אין צורך להכביר במילים ותיאורים על "מי יחיה ומי ימות". אלפי חולים, מאות נפטרים. מאות אלפי מתים בכל רחבי תבל. "מי יעני ומי יעשר" בצורה הפשוטה ביותר. "מי ינוע ומי ינוח, מי ישקט ומי ישלו", מתערבבים ומתחברים לשאגה שכולנו נשמע השנה באופן מיוחד בימים

ועוד כמה מילים לאלפי אלפי בני הישיבות, שיכבשו את ספסלי הישיבות ב"קפסולות", מכאן ועד מוצאי יום הכיפורים. חלק ניכר מכם ממתין לשטייגען האולולי הנפלא המצפה לכם, 40 יום סגורים ומסוגרים בהיכל התורה והמוסר. אך לאלו שמתקשים, שסבורים שארבעים יום של "קפסולה" סגורה קשה להם, לאלו שלמרות שהם עדיין בבית - הם כבר מתגעגעים למפרע למשפחה ולסינר של אמא, נאמר דבר פשוט:

אולי יהיה קשה. אולי לא יהיה לכם קל בכלל. אך כבר ממוצאי יוה"כ פ אתם תתגעגעו, בגעגועים עזים, לאלול-תשרי המיוחד הזה, בו תשבו ותלמדו תורה בנייתוק מוחלט מכל העולם שמבחוץ. תקיימו בפועל "שבתי בבית ד'", לפחות בארבעים ימי החסד והרחמים.

וכן, אנחנו, בצלי המשפחות, אלו שנשוב הביתה בכל צהרים וערב מהכולל או ממקום לימודנו, מקנאים כבר מעכשיו קנאה עזה ב"קפסולות" השמימיות שלכם.

בנוגע ל"אני מחצתי ואני ארפא", שעסקנו בו בשבועות האחרונים, כתב לי השבוע ת"ח מוכר וידוע, יהודי רציני ושקול מאד, שאני מכיר אישית. אלו דבריו, מילה במילה:

אני סובל מזה שנים רבות מתופעות לוואי חמורות מאד למחלת הקרוהן (דלקת מעי כרונית), ולמרות שלפי הסימנים הדלקת לא פעילה, תופעות הלוואי נותרו בחומרה רבה. דבר שמשבש את החיים לגמרי וכבר נלאיתי מלמצוא לכך מזור. אני בטיפול של רופאים מומחים, אחד מהם ממש מתמסר לחפש כל מיני דרכים וטיפולים וכו' - שום דבר לא עזר.

מאז הפורים אני בקושי רב יוצא מהבית, למשל תקופה קצרה באזור חג השבועות ועד להתפרצות הגל השני התפללתי במניין בחצר, כל שאר הזמנים - כשהיה במרפסת או ששמעתי מהמרפסת את מניין החצר או ביחידות (ע"פ הוראות הרופא מכיוון שאני בקבוצת סיכון מסיבות רפואיות אחרות, בלי קשר לקרוהן). לא היה ואין לי ב"ה שום סימפטום ושום ראייה שבאיזו צורה נדבקתי באיזה שלב שהוא, אך יומיים לפני חג הפסח התעוררתי בבוקר - אדם חדש לגמרי. כל תופעות הלוואי מזה שנים רבות פשוט התנדפו להם, ומאז לא חזרו.

ביררתי אצל הרופא שלי, פרופסור ידוע שם בעל פרסים רבים העוסק גם במחקר, האם שמע על קשר כלשהו. לאחרונה גם דיברתי עם יו"ר האגודה לחולי קרוהן וקוליטיס - והם לא שמעו על קשר בין הדברים (בעוד שבעצם בכלל אין לי אינדיקציה לסוג של הידבקות).

חשבתי לעצמי, שכאשר בעולם כולו התגברו והתעצמו התפילות לרפואה שלמה, בסופו של דבר זה מועיל גם לחלאים ולחולים אחרים ולכאלה שלא נדבקו בקורונה.

(נקודה למחשבה' - יתד נאמן)

המשפחה שלנו תהיה בריאה ושלמה, שיהיה לנו מספיק כסף לכל מה שאנחנו צריכים, שיהיו ויעריכו אותנו, בבית ובחוץ. שהחיים שלנו יהיו קלים ונחמדים ושכל דבר שנעשה נראה ברכה. יש לנו רשימת מאויים גשמיים-חומריים. אנחנו רוצים שקט ושלוה, הרבה בריאות, סיפוק וכבוד. שיהיה לנו תמיד מצב רוח טוב ושיהיה לנו טוב בעולם.

אבל באמת, אם נתבונן פנימה עמוק עמוק בלבנו: זה כל מה שאנו צריכים? בריאות ושקט, נחת ומצב רוח טוב, פרנסה, דירות מסודרות לילדים וקצת כבוד?

ברור שלא. הרי אנחנו יודעים שהדבר החשוב ביותר בעבורנו, תכלית החיים שלנו, היא קרבת א'לוקים. אולי ביום יום, כשאנחנו אצים רצים, אפילו סביב עסק התורה והמצוות המקיפות אותנו כל הזמן, אין לנו רגע לעצור ולהעמיד לעצמנו את התכלית שלנו. אבל אם נעצור לרגע נגלה את הדבר הפשוט הזה, שאנחנו רוצים להתקרב להקב"ה, להתחבר אליו באמת. לעסוק ב"מכתב לא-לוקים" שלו ולקיים את מצוות-ירצונותיו באמת, בלב שלם, בריאה ובאהבה.

ואז מגיע אלול, וגם אם אנחנו מתמהמהים, לא תמיד מתחברים מיד בהתחלה, הרי תמיד בסוף אנחנו מתקרבים, חושבים יותר לעומק, מתרחקים מכל מה שאבינו מלכנו לא רוצה ועסוקים בכל מה שהקב"ה רוצה וחפץ בו.

מלבד החרדה מיום הדין וההכנה למשפט, הרי עצם האלול, העשייה הברוכה, הלימוד הרצוף, התפילות הנרגשות, דקדוק ההלכה והחשש מכל נושא הפוגם בבין אדם למקום ובין אדם לחבירו, מקדם אותנו למטרה האמיתית שלנו, להתקרב להשי"ת ולעשות את רצונו.

וכך סיפר הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: היה בחור, שבעקבות משבר קשה עזב את הישיבה והתגייס לצבא. יום אחד קיבל גלויה מחבר בשם שמואל. הוא לא זכר חבר בשם כזה, אך כשפתח את המכתב - התעלף כמעט. היה זה ראש הישיבה מרן הגר"ש רוזובסקי זצוק"ל, שכתב לו: "יקירי ואהובי, בכל מקום שאליו הגעת, בכל מקום שבו אתה נמצא, אני רוצה לפגוש אותך ולשוחח איתך".

הבחור לא היה יכול לעמוד מול פרץ רגשותיו, ופשוט ברח מהבסיס והגיע לשישיבה. הוא פגש את ראש הישיבה, שהמתין לו כל כך, והקדיש בעבורו לילה שלם כדי לשוחח עמו, ובסופו של דבר - שב לשישיבה.

כל אחד מאתנו מקבל מכתב כזה מהקב"ה עצמו. הוא ית"ש, בחיבה גלויה, מבקש מאתנו בתחנונים: בכל מקום שאתם נמצאים, מכל מקום שאליו הגעתם, צאו מהבוץ, אני רוצה אתכם שוב לידי. בואו אליי, בואו, רק תבואו -

נשאל רבינו שליט"א: האם גם בדורנו שייך להגיע לדרגה כזו של ביטחון, שיכול להיות בטוח שלא תקרה לו הצרה? והשיב רבינו: בוודאי שגם היום זה שייך, אבל השאלה היא מה זה ביטחון...

Aharon Krohn/Flash90

הוראות, הדרכות ועובדות ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, שנרשמו ע"י נכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' אריה קניבסקי שליט"א להגיע לדרגה כזו של ביטחון בהקב"ה, שיכול להיות בטוח שלא יקרה לו הצרה. והשיב רבינו שליט"א ואמר: בוודאי שגם היום זה שייך, אבל השאלה היא מה זה ביטחון. צריך שיהיה ביטחון אמיתי! והוסיף רבינו שליט"א וביאר: ביטחון אמיתי, הפירוש הוא שבוטח בהקב"ה באופן מוחלט, ולא סומך על אף דבר אחר, ואף לא נבהל משום דבר! אפילו כשרואה שהצרה מגיעה אליו וכדומה, אינו נבהל מדבר וסומך ובוטח בהקב"ה בביטחון גמור!

התפרסמו ב'טליושר' 6881* - קו התוכן של ארגון 'ארחות יושר'

סגולות וישועות

למקרא הדברים, הזדעק אותו ת"ח בהשתוממות: "הרי בדיוק עכשיו אני מחפש כיצד לעזור לאחיין שלי - והנה נודע לי בהשגחה פרטית נפלאה אודות הסגולה שיש בכתב-יד של החתם סופר!... אבל, בפניו עמדה בעיה גדולה: מהיכן ישיג כת"י של החת"ס?

אבל גם הבעיה הזו נפתרה באורח פלא עוד באותו היום...

מיד הזדעק אותו מרביץ תורה: הרי אני מחפש רעיון מה לעזור לאחיין שלי, והנה הגיעה לידי סגולה נפלאה! אך דא עקא, מהיכן אשיג דבר כזה, כת"י של החתם סופר? והנה בערב מגיע לביתו יהודי, שאותו ת"ח סייע לו הרבה מאוד בחינוך אחד מבניו, שהיה כבר ברחוב, וזכה המרביץ תורה להעלותו לדרך המלך ולמד בהתמדה בישיבה חשובה מאוד והקים משפחה מכובדת. באותו לילה החליט אבי הבחור לבוא למרביץ תורה ואומר לו: "אני נכד של החת"ס, ויש בידי ירושה של אוסף כת"י של החת"ס, ואני רוצה לתת לך מתנה - כת"י אחד של החת"ס... בתחילה לא הסכים המרביץ תורה לקבל מתנה גדולה כל כך. אבל כשנזכר בס"ד העצומה שראה מול עיניו, איך שבאותו יום הכל מתרחש, הסכים לקבל, ועוד באותו ערב היה הכת" בבית אחיינו הזקוק לישועה. ולמותר לציין שאכן נפקדו באותה שנה... (מתוך קובץ גיליונות)

סיפר לי אחד מידידי, מרביץ תורה מפורסם, שהיה לו במשפחתו זוג שהיו נשואים הרבה שנים ללא ילדים. לילה אחד פוגש אותו אחיו, שהוא אבי אותו זוג, ואומר לו בדמעות: הלילה זה עשר שנים ליום חתונתם, והנה עדיין לא זכו להיפקד. בלילה, לפני שהלך לישון, חשב אותו מרביץ תורה במה יוכל לסייע לזוג הנ"ל. אותו ת"ח מלמד בישיבה חשובה, שבה למד בנו של הרב צורן מו"ל ספרי עלינו לשבת. דרכו של הרב צורן היתה, שכל כרך של עלינו לשבח שהוציא לאור, לשלוח לאותו מרביץ תורה. באותו יום יצא כרך חדש של עלינו לשבח על חומש ויקרא, והוא שלח את זה כדרכו לאותו מרביץ תורה. לקח את זה לביתו ועיין בזה קצת, ונפתח לו בעמ' ריד - רטו, שיש סגולה גדולה בכת"י של החתם סופר, שמי שיש לו חולה מסוכן או שזקוק לזש"ק, מניח את זה בחדר שינה בתוך ארון, וזה עושה פלאות [א"ה]. עי' שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' ק' ס"ו אות ב' שמזכיר סגולה זו].

סוף מעשה במחשבה תחילה: איך מזהירים אדם שמישהו מתכוון להזיק לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

הקודמים, הדרושים להיתר לספר רכילות, וביניהם, שינסה קודם להוכיח את חברו ולגרום לו ליסוג מכוונתו הרעה, או למנוע את הדבר באופן אחר, ורק אם אין כל דרך אחרת עליו להזהיר את אותו פלוני. עוד מוסיף ה'חפץ חיים', כי כמו כן על האדם להתבונן שאכן תבוא תועלת לפלוני על ידי שיספר לו, דהיינו שבאמת יזהר מפני האדם שמבקש להזיק לו. כי לפעמים מצוי שכשיספר לו איך שדעת פלוני לחרפו, יתגבר כעסו עוד יותר, ויקדים עצמו לריב עמו, ותגיע על ידי כך מחלוקת גדולה יותר. על כן צריך להתבונן היטב מתחילה היאך לתקן הדבר.

בסעיפים הנלמדים היום (רכילות כלל ט' סעיפים ג-ד) מפרט ה'חפץ חיים' אופן נוסף שבו אין איסור רכילות - אדם השומע את חברו אומר: אם אפגוש את פלוני במקום פלוני, אכהו או אחרפנו ואגדפנו, וכדומה. או ששמע ממנו שרצונו להזיק את פלוני בעניין ממון. במקרה זה, אם הוא מכיר את חברו שאכן מסוגל לעשות כדבר הזה ועשה כן כמה פעמים לאנשים אחרים, או שהוא מכיר לפני הענין שהדברים לא יצאו מפיו בדרך גוזמה, עליו להזהיר את פלוני, כדי שיוכל להישמר מהאיום. אמנם גם במקרה זה צריך שלא יחסרו כל התנאים שנמנו בסעיפים

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה העסיק את רבי ישראל סלנטר ביום האחרון לפני פטירתו?

עירובין דף כט

אין פוחתין לעני בגורן מהצני קב חטין וקב שעורין

ואת האמת אני יודע, מי אני באמת. כך שלאמתו של דבר הנני גזלן!" עלינו לדעת שרבי ישראל היה עני ואביון, לא היה לו כלום משלו, אפילו ספרים לא היו לו, השאיר אחריו תפילין וזהו, והוא אומר על עצמו שנהנה מכספי צבור שלא כדין!... בני המשפחה המארכת שלחו שליח לרבי יצחק אלחנן בקובנא, לשאול על כך. רבי יצחק אלחנן לא צחק. חשב וחשב, ואחר כך אמר: "תגידו לו שאני אמרתי שכן צריך לחלל עליו את השבת!" הסוף היה שהוא נפטר לפני כניסת השבת. והנה, כך ספרו מארחיו, בלילה לפני שהוא נפטר היה בחדרו בחור שהגיע לשהות עמו. רבי ישראל, שראה שמותו קרב, פנה אל הבחור והסביר לו באריכות שאנשים כל כך טיפשים, מפחדים מנפטר, אבל באמת מה יש לפחד ממנו? הוא לא עושה כלום, לא פוגע באף אחד... כך שכנע אותו שלא יפחד ולא יצטער יתר על המידה בהגיע העת. זה מה שהעסיק אותו לפני מותו, שההוא לא יפחד! זה מה שעשה בדקות האחרונות לחייו. (יחי ראובן, משפטים)

רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל בסיפור ששמע מנכדו של רבי יעקב קמינצקי זצ"ל, על היום האחרון בחייו של רבי ישראל סלנטר זצ"ל ששמע מנכדו של רבי יעקב קמינצקי זצ"ל, וכך היה גופא דעובדא: פעם התארח רבי ישראל אצל משפחה בצרפת. בזמן שהותו שם נפל למשכב וחשש שמותו קרב. בערב שבת פנה לבני המשפחה המארכת ואמר להם שאם בשבת יחמיר חוליו ויצטרכו לעשות עבורו מלאכות הכרוכות בחלול שבת, שידעו שאסור לחלל שבת עבורו! מדוע? תמהו המארחים. "כי יש לי דין של רועי בהמה דקה ש'לא מעלין ולא מורידין", אמר רבי ישראל. רועי בהמה דקה היו גזלנים, ועל כן אם נפלו לבור בשבת לא עושים פעולות להעלות אותם משם ולהצילם. היתכן?! רבי ישראל גזלן?! והוא ממשיך: "תראו, אני חי מכספי צבור. הצבור מחזיק אותי. נותנים לי כי יודעים שאני רבי ישראל סלנטר, רבי ישראל הגדול...

האם מותר להשתמש במקלף ביום טוב?

המאכלים בערב יום טוב. ואף שהברירה מותרת גם באמצעות כלי, אסור לעשותה באמצעות כלים המיועדים לברירת כמות גדולה לצורך תקופה ארוכה - ואף אם לא היה ניתן לעשותה בערב יום טוב - כיון שהדבר נראה כעשיית מלאכה ביום טוב לצורך ימות החול. ומקלף - מותר לקלף באמצעותו ביום טוב, מכיון שאינו נחשב לכלי המיועד לברירת כמויות גדולות.

[שו"ע תקי, ב, משנ"ב ז, וביה"ל ד"ה אם; ביאורים ומוספים דרשו, 6 ור"ט; וראה ישורון יב, עמ' תתמז]

כפי שלמדנו, מלאכת 'בורר', מותרת ביום טוב לצורך 'אוכל נפש'. ולכן, מותר אף להוציא פסולת מתוך האוכל, באמצעות כלי המיועד לברירה, ואף שלא בסמוך לאכילה.

אולם, במקרה שהיה ניתן לעשות זאת בערב יום טוב - לדעת הרמ"א, יש לעשות שינוי כלשהו מצורת הברירה הרגילה, כיון שלדעתו, מלאכת אוכל נפש שהיה ניתן לעשותה בערב יום טוב, אין לעשותה ביום טוב כרגיל, כדי שלא יבואו להשאיר את עשיית כל המלאכות לצורך אוכל נפש ביום טוב עצמו, ולא יכינו את

האם מותר לברור עצמות עוף בידיים ביום טוב?

ודוגמה להבדל המצוי למעשה בין שתי הדעות - ברירת עצמות עוף, וכדומה, שנהוג לבוררם בידיים, לצורך אותו היום בלבד. לדעה הראשונה, אסור לברור את העצמות אפילו בידיים, כיון שזוהי צורת ברירתם בימות החול; ולדעה השנייה, מותר לבוררם, כיון שמקובל לברור עצמות עוף לצורך אותו היום בלבד. ברם, יש מי שכתב, שמכיון שאין אפשרות לברור את העצמות בצורה שונה מהנהוג בימות החול, מותר אף לדעה הראשונה לבוררם בידיים. וראה במקורות.

[שו"ע תקי, א, וביה"ל ד"ה הבורר; ביאורים ומוספים דרשו, 7 ור"ט; וראה שם, 14]

בהמשך לאמור: נחלקו הפוסקים באיזה אופן הותרה מלאכת 'בורר' ביום טוב לצורך 'אוכל נפש': יש אומרים, שברירה בצורה שבה נהוג לברור בימות החול, אסורה אף כשנעשית בידיים, ולא הותרה אלא ברירה שיש בה שינוי מצורת הברירה הנהוגה בימות החול.

ויש אומרים, שבדבר שמקובל לברורו לצורך אותו היום בלבד, כגון קטניות, הברירה מותרת אף כצורתה בימות החול; אבל בדבר שמקובל לברורו לצורך תקופה ארוכה, כגון דגן, אסורה הברירה כליל.

כשבוררים ביום טוב - באיזה מקרה מוציאים את הפסולת מתוך האוכל ובאיזה להיפך?

הטירחה בשניהם שווה, יוציא איזה מהם שיחפוץ. אולם, בנוגע למקרה שכמות הפסולת גדולה מכמות האוכל - יש אומרים שאף אם הפסולת דקה, והוצאתה כרוכה בטירחה רבה יותר, צריך להוציא דווקא את האוכל; משום שבמקרה כזה הפסולת אינה בטלה לאוכל, והיא 'מוקצה'. ויש אומרים שאף באופן זה, אם קל יותר לברור את הפסולת יש לעשות כן, משום שטלטול מוקצה מותר לצורך אוכל נפש.

[שו"ע תקי, ב, ומשנ"ב ו, ח, ט ו"י; ביאורים ומוספים דרשו, 5 ור"ט]

ה'בורר' ביום טוב - עליו למעט בטירחה, ולכן, אם הטירחה בברירת האוכל מרובה מהטירחה בברירת הפסולת, יברור את הפסולת; ואם להיפך, יברור את האוכל. ויש לשער את מידת הטירחה על פי כמות האוכל לעומת הפסולת, ועל פי מידת הקלות שבה ניתן להוציא את זה מתוך זה; דהיינו, שאם הפסולת מורכבת מקליפות דקות, והאוכל מורכב מחתיכות גדולות, יתכן שהטירחה בהוצאת הפסולת רבה יותר מהטירחה בהוצאת האוכל, למרות שכמות הפסולת קטנה בהרבה מזו של האוכל. ואם מידת

* פתיחת אריזות ביום טוב באופן שאסור לפותחם בשבת - כאשר לא היה ניתן לעשות זאת בערב יום טוב - מותרת, אך נחלקו הפוסקים אם מותר להורות כן לאחרים. ויש אומרים, שאם ניתן לפתוח את האריזה בדרך קלקול, אסור לפותחה באופן שיש בו עשיית כלי, או תיקון כלי.
* לדעת השולחן ערוך, מותר לטבול כלים בשבת, אך כתב שירא שמים יחמיר, ולדעת אחרונים רבים אסור לטבול כלים בשבת. וניתן לתת את הכלי במתנה לגוי, ולשוב ולשואלו מהגוי, ובכך נפטר הכלי מטבילה, כיון שהוא שייך לגוי.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כיצד ינהג מי שבידו כמות מוגבלת של יין לליל הסדר?

המזון טעונה כוס יין בכל ימות השנה, ואם כן, עדיף 'להרוויח' גם ענין זה - לנהוג כדעת ראשונים אלו.
ואם הכמות מספיקה לשלוש כוסות - ישתה כוס נוספת גם בזמן שבו שותים בדרך כלל את הכוס השנייה, דהיינו, לאחר ההגדה, שהיא מעיקרי עניניו של ליל הסדר.
[משנ"ב תפג, א; ביאורים ומוספים דרשו, 5]

מי שיש ברשותו בליל הסדר כמות יין המספיקה לכוס אחת בלבד, יקדש על היין, ואת יתר הסדר יערוך כרגיל, אך ללא כוסות יין, כמובן.
ואם כמות היין שברשותו מספיקה לשתי כוסות - ישתה את הכוס השנייה לאחר ברכת המזון, בזמן שבו שותים בדרך כלל את הכוס השלישית; משום שיש מהראשונים שסוברים שברכת

הלוח היומי

י"ח באלול | רבי עבדאללה ב"ר אברהם סומך
זצ"ל, ר"י מדרש בית זלכה ורבו של הבן איש חי,
בעל זבחי צדק, חזון למועד, עץ השדה ועוד

יארצייט:

שס"ט: רבי יהודה ב"ר בצלאל ליווא זצ"ל, המהר"ל מפראג, בעל גור אריה, גבורות ה', חידושי אגדות, נתיבות עולם, תפארת ישראל ועוד.
תקס"ז: רבי צבי הירש ב"ר בנימין בושקא זצ"ל, אב"ד זאמוטש, ברודי ועוד, בעל שו"ת תפארת צבי.
תרמ"ט: רבי עבדאללה ב"ר אברהם סומך זצ"ל, ר"י מדרש בית זלכה ורבו של הבן איש חי, בעל זבחי צדק, חזון למועד, עץ השדה ועוד.

לעשן רק סיגריה אחת...

המשגיח הגה"צ רבי אליהו דסלר נהג לעשן בקביעות, וכששמע שהעישון מזיק לבריאות הוא החליט להפסיק. לאחר זמן הציעו לו סיגריה, והוא הסכים מתוך מחשבה שסיגריה אחת בודדת אינה מזיקה, והנה תוך זמן קצר הוא חזר לעשן עשרות סיגריות ביום... תיכף כשנוכח בזה הפסיק לחלוטין ואמר: "אסור לתת ליצר הרע אפילו פתח צר". (לעבדך באמת להגר"ד יפה - בראשית)

נשתדל בכל מצב לעמוד בקבלות שקיבלנו על עצמנו, ולא נפתח פתח לזותר על הקבלה אף לא לזמן מועט.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il